

Dosarul nr. 3ra-798/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (A. Paniș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

06 octombrie 2021

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Nina Vascan
Aliona Miron
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Igor Garbuz,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Igor Garbuz împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea emiterii
actului administrativ,

împotriva deciziei din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Igor Garbuz împotriva hotărârii din 20 februarie 2020
a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 06 august 2019, Igor Garbuz a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei mun. Chișinău, solicitând obligarea acordării indemnizației
unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ în mărime de 41 000 de lei,
prevăzută de pct. 4 alin. (3) lit. a) din Regulamentul cu privire la acordarea
indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale, ori a unei locuințe
cooperatiste, procurarea spațiului locativ, sau restabilirea caselor vechi unor
categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 13 septembrie
2010.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 29 martie 2019 a depus la
Primăria mun. Chișinău cerere privind acordarea indemnizației unice pentru
construcția sau procurarea spațiului locativ.

Prin răspunsul nr. G-2487/19 din 18 aprilie 2019, Primăria mun. Chișinău a
respins cererea invocând că dânsul a fost deja asigurat cu spațiu locativ.

Nefiind de acord cu răspunsul Primăriei mun. Chișinău, a depus cerere (petiție)
prin care a solicitat să i se elibereze actele confirmative a faptului că a fost asigurat
cu spațiu locativ.

La 31 mai 2019, a recepționat răspunsul cu nr. 2487/1/19 din 17 mai 2019, prin care i s-a comunicat că la situația din 22 octombrie 2004, deținea în proprietate o locuință cu 3 camere - apartamentul nr.xxxx. În răspunsul său, Primăria Chișinău a făcut referire la pct. 1 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 836 din 13 septembrie 2010 și la scrisoarea comună a Ministerului Finanțelor și Ministerului Justiției nr. 08.03/393/1839 din 02 decembrie 2010, emisă în baza Hotărârii nominalizate și i-a comunicat că așa cum a deținut în proprietate apartamentul menționat, nu mai are dreptul la indemnizația unică.

La 20 iunie 2019 a adresat Primăriei mun. Chișinău cerere prealabilă, solicitând acordarea indemnizației unice în sumă de 41 000 de lei pentru procurarea spațiului locativ, iar la 11 iulie 2019 a recepționat răspunsul prin care cererea prealabilă a fost respinsă.

Reclamantul consideră că are dreptul de a primi respectiva indemnizație, iar Primăria mun. Chișinău urmează a fi obligată să-i acorde indemnizația reieșind din prevederile pct. 4 alin. (3) lit. a) din Regulamentul cu privire la acordarea indemnizației unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 836 din 13 septembrie 2010.

Reclamantul a mai specificat că a fost participant la acțiunile de luptă din Afganistan și beneficiază de dreptul la această indemnizație.

Reclamantul a indicat că pct. 1 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 836 din 13 septembrie 2010, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 1008 din 13 decembrie 2013, stabilește o dată limită calendaristică, neasigurarea cu spațiu locativ până la această dată servește drept temei de acordare a indemnizației unice – 22 octombrie 2004. Pentru soluționarea chestiunii acordării indemnizației unice, nu este relevant dacă persoana a fost asigurată cu spațiu locativ după 22 octombrie 2004, fiind important ca până la 22 octombrie 2004, persoana să nu dețină în proprietate spațiu locativ.

A conchis că nu a beneficiat niciodată de credite preferențiale pentru procurarea sau construcția spațiului locativ și nici nu a deținut la situația din 22 octombrie 2004 în proprietate careva locuințe, respectiv, cade sub incidența Hotărârii de Guvern în cauză și beneficiază de dreptul de a primi indemnizația unică.

Prin hotărârea din 20 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea înaintată de către Igor Garbuz, ca neîntemeiată (f.d. 70-76).

La 10 martie 2020, Igor Garbuz a declarat apel împotriva hotărârii din 20 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Igor Garbuz împotriva hotărârii din 20 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 118-124).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a notat că, decizia de acordare a indemnizației a fost adoptată în temeiul art. 7 și art. 8 din Legea nr. 909-XII din 30 ianuarie 1992 privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl (republicată în Monitorul Oficial al Republicii

Moldova, 2004, nr. 80-82, art. 413), cu modificările și completările ulterioare, art. 18 din Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 241-246, art. 746), cu modificările ulterioare, articolului 13 din Legea nr.190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 84-86, art. 392), cu modificările și completările ulterioare a articolului 11 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 131-133, art. 1018), cu modificările și completările ulterioare, și în scopul perfecționării mecanismului de susținere materială din partea statului în vederea asigurării cu spațiu locativ a unor categorii de cetățeni.

Astfel a reținut că, una din categoriile de persoane care beneficiază de acest drept, sunt potrivit pct. 4, subpct. 3) lit. a) din Regulamentul cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, fiind participanții la acțiunile de luptă din Afganistan, fapt invocat de reclamant în cererea de chemare în judecată și necombătut de partea pârâtă.

Instanța de apel a conchis că, Igor Garbuz nu întrunește toate condițiile pentru a beneficia de indemnizația solicitată or, acest fapt i s-a comunicat inclusiv de partea pârâtă prin răspunsul nr. 2487/1/19 din 17 mai 2019, din care că, la situația din 22 octombrie 2004, dînsul împreună cu membrii familiei (4 persoane) deținea în proprietate o locuință cu 3 camere – apartamentul nr. xx din str. xxxx, mun. xxxx cu suprafața totală de 67,8 m.p.

Prin urmare, a fost apreciat întemeiat argumentul invocat de autoritatea publică pârâtă or, în cadrul examinării cauzei s-a stabilit că Daniela Garbuz este soția lui Igor Garbuz, iar la data de 01 iulie 1997, Daniela Garbuz a încheiat cu Gheorghii Vaipan contractul de vânzare a apartamentului nr. xxxx, dreptul de proprietate fiind înregistrat în Registrul bunurilor imobile la data de 20 martie 2004.

Instanța de apel a precizat că, deși în Registrul bunurilor imobile figurează ca proprietar cu 1 (una) cotă - parte doar Daniela Garbuz, soția reclamantului, acestui apartament îi este aplicabil regimul juridic al proprietății comune în devălmășie. Or, potrivit art. 371 din Codul civil (în redacția până la republicare din 01.03.2019, în vigoare la momentul înregistrării apartamentului în Registrul bunurilor imobile), bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei sînt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri. Orice bun dobîndit de soți în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmășie pînă la proba contrară.

Mai mult, în cadrul examinării cauzei reclmantul nu a prezentat instanței probe care ar demonstra alt regim juridic al apartamentului menționat, decât proprietatea comună în devălmășie, iar în astfel de circumstanțe, bunul dobîndit de Daniela Garbuz în timpul căsătoriei, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 3-1642 din 01 iulie 1997, se prezumă proprietate comună în devălmășie pînă la proba contrară. Respectiv, circumstanțele descrise denotă faptul că reclamantul era asigurat cu spațiu locativ la situația din 22 octombrie 2004.

La 28 mai 2021, Igor Garbuz a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs nemotivat, iar la 30 iulie 2021 (prin intermediul oficiului poștal) a depus la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului împotriva deciziei din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea deciziei contestate, pronunțarea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii (f.d. 126, 134-140).

În motivarea recursului, recurentul și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, reiterând argumentele invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Suplimentar a menționat că în cadrul judecării cauzei nu a fost administrată nici o probă ce ar dovedi că înregistrarea dreptului exclusiv de proprietate a Danielei Garbuz asupra apartamentului xxxx, nu ar fi corectă, iar în asemenea situație, se prezumă că înregistrarea este autentică, Daniela Garbuz deținând dreptul exclusiv de proprietate asupra acestui spațiu locativ.

Recurentul a subliniat că instanțele ierarhic inferioare s-au expus în privința dreptului de proprietate al Danielei Garbuz fără ca aceasta să fie atrasă în proces în calitate de terț, fiind admisă o eroare care a dus la încălcarea dreptului fundamental la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. (1) al CEDO, fiind temei de recurs potrivit art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 27 aprilie 2021.

La 28 aprilie 2021, Igor Garbuz a recepționat dispozitivul deciziei, iar la 05 iulie 2021 a recepționat decizia motivată (f.d. 125, 129).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Igor Garbuz s-a conformat prevederilor legale și a depus la Curtea de Apel Chișinău recursul nemotivat la 28 mai 2021 și motivarea recursului la Curtea Supremă de Justiție la 30 iulie 2021 (data de pe plicul poștal), în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 05 august 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului copia cererii de recurs, fiindu-i explicat dreptul de a depune referință asupra recursului declarat.

La 09 septembrie 2021, Primăria mun. Chișinău a depus referință pe marginea recursului declarat de Igor Garbuz, solicitând respingerea cererii de recurs ca fiind neîntemeiată cu menținerea deciziei instanței de apel (f.d.144-147).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de

caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Igor Garbuz, este inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Igor Garbuz, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Nina Vascan

judecători

Aliona Miron

Victor Burduh